

TEK DÜZEN MUHASEBE HESAP PLANI

1 DÖNEN VARLIKLAR

- 10 Hazır Değerler
 - 100 Kasa
 - 101 Alınan Çekler
 - 102 Bankalar
 - 103 Verilen Çekler Ve Ödeme Emirleri(-)
 - 108 Diğer Hazır Değerler
- 11 Menkul Kıymetler
 - 110 Hisse Senetleri
 - 111 Özel Kesim Tahvil Senet Ve Bonoları
 - 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet Ve Bonoları
 - 118 Diğer Menkul Kıymetler
 - 119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 12 Ticari Alacaklar
 - 120 Alıcılar
 - 121 Alacak Senetleri
 - 122 Alacak Senetleri Reeskontu(-)
 - 124 Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri(-)
 - 126 Verilen Depozito Ve Teminatlar
 - 127 Diğer Ticari Alacaklar
 - 128 Şüpheli Ticari Alacaklar
 - 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)
- 13 Diğer Alacaklar
 - 131 Ortaklardan Alacaklar
 - 132 İştiraklerden Alacaklar
 - 133 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
 - 135 Personelden Alacaklar
 - 136 Diğer Çeşitli Alacaklar
 - 137 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu(-)
 - 138 Şüpheli Diğer Alacaklar
 - 139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)
- 15 Stoklar
 - 150 İlk Madde Malzeme
 - 151 Yarı Mamuller
 - 152 Mamuller
 - 153 Ticari Mallar
 - 157 Diğer Stoklar
 - 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
 - 159 Verilen Sipariş Avansları

- 17 Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım Maliyetleri
- 170 Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım Maliyetleri
- 179 Taşeronlara Verilen Avanslar
- 18 Gelecek Aylara Ait Giderler Ve Gelir Tahakkukları
- 180 Gelecek Aylara Ait Giderler
- 181 Gelir Tahakkukları
- 19 Diğer Dönen Varlıklar
- 190 Devreden Kdv
- 191 İndirilecek Kdv
- 192 Diğer Kdv
- 193 Peşin Ödenen Vergiler Ve Fonlar
- 195 İş Avansları
- 196 Personel Avansları
- 197 Sayım Ve Tesellüm Noksanları
- 198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar
- 199 Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı(-)

2 DURAN VARLIKLAR

- 22 Ticari Alacaklar
- 220 Alıcılar
- 221 Alacak Senetleri
- 222 Alacak Senetleri Reeskontu(-)
- 224 Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri(-)
- 226 Verilen Depozito Ve Teminatlar
- 229 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)
- 23 Diğer Alacaklar
- 231 Ortaklardan Alacaklar
- 232 İştiraklerden Alacaklar
- 233 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
- 235 Personelden Alacaklar
- 236 Diğer Çeşitli Alacaklar
- 237 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu(-)
- 239 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)
- 24 Mali Duran Varlıklar
- 240 Bağlı Menkul Kıymetler
- 241 Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 242 İştirakler
- 243 İştiraklere Sermaye Taahhütleri(-)
- 244 İştirakler Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 245 Bağlı Ortaklıklar
- 246 Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri(-)
- 247 Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 248 Diğer Mali Duran Varlıklar

- 249 Diğer Mali Duran Varlıklar Karşılığı(-)
- 25 Maddi Duran Varlıklar
- 250 Arazi Ve Arsalar
- 251 Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri
- 252 Binalar
- 253 Tesis, Makine Ve Cihazlar
- 254 Taşıtlar
- 255 Demirbaşlar
- 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar
- 257 Birikmiş Amortismanlar(-)
- 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar
- 259 Verilen Avanslar
- 26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- 260 Haklar
- 261 Şerefiye
- 262 Kuruluş Ve Örgütlenme Giderleri
- 263 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri
- 264 Özel Maliyetler
- 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- 268 Birikmiş Amortismanlar(-)
- 269 Verilen Avanslar
- 27 Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
- 271 Arama Giderleri
- 272 Hazırlık Ve Geliştirme Giderleri
- 277 Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
- 278 Birikmiş Tükenme Payları(-)
- 279 Verilen Avanslar
- 28 Gelecek Yıllara Ait Giderler Ve Gelir Tahakkukları
- 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler
- 281 Gelir Tahakkukları
- 29 Diğer Duran Varlıklar
- 291 Gelecek Yıllarda İndirilecek Kdv
- 292 Diğer Kdv
- 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar
- 294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar
- 295 Peşin Ödenen Vergi Ve Fonlar
- 297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar
- 298 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 299 Birikmiş Amortismanlar(-)
- 3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**
- 30 Mali Borçlar
- 300 Banka Kredileri

- 301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
- 302 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri(-)
- 303 Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri Ve Faizleri
- 304 Tahvil Anapara Borç, Taksit Ve Faizleri
- 305 Çıkarılan Bonolar Ve Senetler
- 306 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
- 308 Menkul Kıymetler İhraç Farkı(-)
- 309 Diğer Mali Borçlar
- 32 Ticari Borçlar
- 320 Satıcılar
- 321 Borç Senetleri
- 322 Borç Senetleri Reeskontu(-)
- 326 Alınan Depozito Ve Teminatlar
- 329 Diğer Ticari Borçlar
- 33 Diğer Borçlar
- 331 Ortaklara Borçlar
- 332 İştiraklere Borçlar
- 333 Bağlı Ortaklıklara Borçlar
- 335 Personele Borçlar
- 336 Diğer Çeşitli Borçlar
- 337 Diğer Borç Senetleri Reeskontu(-)
- 34 Alınan Avanslar
- 340 Alınan Sipariş Avansları
- 349 Alınan Diğer Avanslar
- 35 Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım Hakedişleri
- 36 Ödenecek Vergi Ve Diğer Yükümlülükler
- 360 Ödenecek Vergi Ve Fonlar
- 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri
- 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler
- 369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler
- 37 Borç Ve Gider Karşılıkları
- 370 Dönem Kârı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları
- 371 Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi Ve Diğer Yükümlülükleri(-)
- 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı
- 373 Maliyet Giderleri Karşılığı
- 379 Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları
- 38 Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları
- 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler
- 381 Gider Tahakkukları
- 39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
- 391 Hesaplanan Kdv
- 392 Diğer Kdv

393 Merkez Ve Şubeler Cari Hesabı

397 Sayım Ve Tesellüm Fazlaları

399 Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar

4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

40 Mali Borçlar

400 Banka Kredileri

401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

402 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri(-)

405 Çıkarılmış Tahviller

407 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı(-)

409 Diğer Mali Borçlar

42 Ticari Borçlar

420 Satıcılar

421 Borç Senetleri

422 Borç Senetleri Reeskontu(-)

426 Alınan Depozito Ve Teminatlar

429 Diğer Ticari Borçlar

43 Diğer Borçlar

431 Ortaklara Borçlar

432 İştiraklere Borçlar

433 Bağlı Ortaklıklara Borçlar

436 Diğer Çeşitli Borçlar

437 Diğer Borç Senetleri Reeskontu(-)

438 Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar

44 Alınan Avanslar

440 Alınan Sipariş Avansları

449 Alınan Diğer Avanslar

47 Borç Ve Gider Karşılıkları

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı

479 Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları

48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler

481 Gider Tahakkukları

49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

492 Gelecek Yıllara Ertelenmiş Veya Terkin Edilecek Kdv

493 Tesise Katılma Payları

499 Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

5 ÖZ KAYNAKLAR

50 Ödenmiş Sermaye

500 Sermaye

501 Ödenmemiş Sermaye(-)

- 52 Sermaye Yedekleri
- 520 Hisse Senetleri İhraç Primleri
- 521 Hisse Senedi İptal Kârları
- 522 Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları
- 523 İştirakler Yeniden Değerleme Artışları
- 524 Maliyet Artışları Fonu
- 529 Diğer Sermaye Yedekleri
- 54 Kâr Yedekleri
- 540 Yasal Yedekler
- 541 Statü Yedekleri
- 542 Olağanüstü Yedekler
- 548 Diğer Kâr Yedekleri
- 549 Özel Fonlar
- 57 Geçmiş Yıllar Kârları
- 570 Geçmiş Yıllar Kârları
- 58 Geçmiş Yıllar Zararları(-)
- 580 Geçmiş Yıllar Zararları(-)
- 59 Dönem Net Kârı (Zararı)
- 590 Dönem Net Kârı
- 591 Dönem Net Zararı(-)

6 GELİR TABLOSU HESAPLARI

- 60 Brüt Satışlar
- 600 Yurt İçi Satışlar
- 601 Yurt Dışı Satışlar
- 602 Diğer Gelirler
- 61 Satış İndirimleri(-)
- 610 Satıştan İadeler(-)
- 611 Satış İndirimleri(-)
- 612 Diğer İndirimler(-)
- 62 Satışların Maliyeti(-)
- 620 Satılan Mamuller Maliyeti(-)
- 621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti(-)
- 622 Satılan Hizmet Maliyeti(-)
- 623 Diğer Satışların Maliyeti(-)
- 63 Faaliyet Giderleri(-)
- 630 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri(-)
- 631 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri(-)
- 632 Genel Yönetim Giderleri(-)
- 64 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir Ve Kârlar
- 640 İştiraklerden Temettü Gelirleri
- 641 Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
- 642 Faiz Gelirleri

- 643 Komisyon Gelirleri
- 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar
- 645 Menkul Kıymet Satış Kârları
- 646 Kambiyo Kârları
- 647 Reeskont Faiz Gelirleri
- 648 Enflasyon Düzeltme Kârları
- 649 Diğer Olağan Gelir Ve Kârlar
- 65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider Ve Zararlar(-)
- 653 Komisyon Giderleri(-)
- 654 Karşılık Giderleri(-)
- 655 Menkul Kıymet Satış Zararları(-)
- 656 Kambiyo Zararları(-)
- 657 Reeskont Faiz Giderleri(-)
- 658 Enflasyon Düzeltmesi Zararları(-)
- 659 Diğer Olağan Gider Ve Zararlar(-)
- 66 Finansman Giderleri(-)
- 660 Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri(-)
- 661 Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri(-)
- 67 Olağan Dışı Gelir Ve Kârlar
- 671 Önceki Dönem Gelir Ve Kârları
- 679 Diğer Olağan Dışı Gelir Ve Kârlar
- 68 Olağan Dışı Gider Ve Zararlar(-)
- 680 Çalışmayan Kısım Gider Ve Zararları(-)
- 681 Önceki Dönem Gider Ve Zararları(-)
- 689 Diğer Olağan Dışı Gider Ve Zararlar(-)
- 69 Dönem Net Kârı Veya Zararı
- 690 Dönem Kârı Veya Zararı
- 691 Dönem Kârı Vergi Ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları(-)
- 692 Dönem Net Kârı Veya Zararı
- 697 Yıllara Yaygın İnşaat Ve Enflasyon Düzeltme Hesabı
- 698 Enflasyon Düzeltme Hesabı
- 7 MALİYET HESAPLARI (7/A SEÇENEĞİ)**
- 70 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesapları
- 700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı
- 701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı
- 71 Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri
- 710 Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri Hesabı
- 711 Direkt İlk Madde Ve Malzeme Yansıtma Hesabı
- 712 Direkt İlk Madde Ve Malzeme Fiyat Farkı
- 713 Direkt İlk Madde Ve Malzeme Miktar Farkı
- 72 Direkt İşçilik Giderleri
- 720 Direkt İşçilik Giderleri

721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı
722 Direkt İşçilik Ücret Farkları
723 Direkt İşçilik Süre Farkları
73 Genel Üretim Giderleri
730 Genel Üretim Giderleri
731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı
732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları
733 Genel Üretim Giderleri Verimlilik Giderleri
734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları
74 Hizmet Üretim Maliyeti
740 Hizmet Üretim Maliyeti
741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı
742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları
75 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri
750 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri
751 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı
752 Araştırma Ve Geliştirme Gider Farkları
76 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri
760 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri
761 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı
762 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı
77 Genel Yönetim Giderleri
770 Genel Yönetim Giderleri
771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı
772 Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı
78 Finansman Giderleri
780 Finansman Giderleri
781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı
782 Finansman Giderleri Fark Hesabı
7 MALİYET HESAPLARI (7/B SEÇENEĞİ)
79 Gider Çeşitleri
790 İlk Madde Ve Malzeme Giderleri
791 İşçi Ücret Ve Giderleri
792 Memur Ücret Ve Giderleri
793 Dışarıdan Sağlanan Fayda Ve Hizmetler
794 Çeşitli Giderler
795 Vergi, Resim Ve Harçlar
796 Amortisman Ve Tükenme Payları
797 Finansman Giderleri
798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı
799 Üretim Maliyet Hesabı

8 SERBEST HESAPLAR

9 NAZIM HESAPLAR

9 Nazım Hesaplar

1. DÖNEN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu; nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlık unsurlarını kapsar.

Dönen Varlıklar; hazır değerler menkul kıymetler, ticari alacaklar, diğer kısa vadeli alacaklar, stoklar, gelecek döneme ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer dönen varlıklar şeklinde bölümlenir.

10. HAZIR DEĞERLER

Bu grup, nakit olarak elde veya bankada bulunan varlıklar ile istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya çevirme imkânı bulunan varlıkları (Menkul kıymetler hariç) kapsar. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

100. KASA

Bu hesap, işletmenin elinde bulunan ulusal ve yabancı paraların TL. karşılığının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi :

Tahsil olunan para tutarları borç, ödemeler ve bankaya yatırılan para tutarları alacak kaydedilir. Hesap daima borç bakiyesi verir veya sıfır olur. Hiçbir şekilde alacak bakiyesi

vermez.

101. ALINAN ÇEKLER

Bu hesap gerçek ve tüzel kişiler tarafından işletmeye verilmiş olup, henüz tahsil için bankaya verilmemiş veya ciro edilmemiş olan çeklerin izlenmesini sağlar.

İşleyişi :

Alınan çeklerin yazılı değerleri ile borç, bankadan tahsil veya ciro edildiğinde alacak kaydedilir.

102. BANKALAR

Bu hesap, işletmece yurt içi ve yurt dışı banka ve benzeri finans kurumlarına yatırılan ve çekilen paraların izlenmesini kapsar.

İşleyişi :

Bankalara para olarak veya hesaben yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

103. VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)

İşletmenin üçüncü kişilere bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı ödemeler bu hesapta izlenir.

İşleyişi :

Kişilere çek ve ödeme emri verildiğinde hesaba alacak; çek ve ödeme emirlerinin bankadan tahsil edildiği anlaşıldığında bu hesaba borç, bankalar hesabına alacak kaydedilir.

104.

105.

106.

107.

108. DİĞER HAZIR DEĞERLER

Nitelikleri itibarıyla hazır değer sayılan pullar, vadesi gelmiş kuponlar, tahsil edilecek banka ve posta havaleleri (yoldaki paralar gibi) değerleri kapsar.

İşleyişi :

Bu değerler elde edildiğinde hesabın borcuna, elden çıkarıldığında da hesabın alacağına kaydedilir.

109.

11. MENKUL KIYMETLER

Bu grup, faiz geliri veya kâr payı sağlamak veya fiyat değişmelerinden yararlanarak kârlar elde etmek amacı ile geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonosu, finansman bonosu, yatırım fonu katılma belgesi, kâr-zarar ortaklığı belgesi, gelir ortaklığı senedi gibi, menkul kıymetler ile bunlara ait değer azalma karşılıklarının izlenmesi amacıyla kullanılır. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

110. HİSSE SENETLERİ

Geçici olarak, elde tutulan hisse senetleri bu hesapta izlenir.

111. ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI

Özel sektörün çıkartmış bulunduğu tahvil, senet ve bonolar bu hesapta izlenir.

112. KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI

Kamu tarafından çıkartılmış bulunan tahvil, senet ve bonolar bu hesapta izlenir.

113.

114.

115.

116.

117.

118. DİğER MENKUL KIYMETLER

Hisse senetleri, kamu ve özel sektör tarafından çıkarılmış bulunan tahvil, bono ve senetlerin dışındaki diğer menkul kıymetlerin takip edildiği hesaptır.

Menkul Kıymetler Hesaplarının İşleyişi:

Menkul kıymetler edinildiğinde alış bedeli üzerinden yukarıdaki hesaplara borç, elden çıkartıldığında ise, aynı bedel ile alacak kaydedilir.

Menkul kıymetlerin satınalma giderleri "65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider Ve Zararlar" grubundaki ilgili gider hesabında izlenir. Menkul kıymetlerin satışından doğan zararlar "Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubundaki ilgili hesapta; kârlar ise "64. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar" grubundaki ilgili hesapta izlenir.

119. MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIGI (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubunda yer alan "654. Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayrılmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na aktararak kapatılır.

12. TİCARİ ALACAKLAR

Bir yıl içinde paraya dönüşmesi öngörülen ve işletmenin ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz alacaklar bu hesap grubunda gösterilir. Ticari ilişkilerden dolayı ana kuruluş, iştirak ve bağlı ortaklıklardan olan alacaklar varsa, bu grupta ki ilgili hesapların ayrıntılarında açıkça gösterilir. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

120. ALICILAR

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi :

Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar

ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

121. ALACAK SENETLERİ

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.

İşleyişi :

Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ise alacak kaydedilir.

122. ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde, senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlenmesini sağlamak üzere alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

İşleyişi :

Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba alacak, "65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubundaki "652. Reeskont Faiz Giderleri Hesabı"na gider yazılır. İzleyen dönemde bu hesap "65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar" grubundaki "642. Faiz Gelirleri Hesabı"na aktarılarak kapatılır.

123.

124.

125.

126. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

İşletmece üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Verilen depozito ve teminatlar bu hesabın borcuna, geri alınanlar veya hesaba sayılanlar alacağına kaydedilir.

127.

128. ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakları kapsar.

İŞleyişi :

Tahsili Şüpheli hale gelmiş olan alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak bu durumdaki alacaklar normal alacaklardan çıkarılır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

129. ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

"128. Şüpheli Ticari Alacaklar" için ayrılacak karŐılıklarla, perakende satış yöntemi kullanarak bilanço gününden önceki iki hesap döneminde vadesinde tahsil edilemeyen alacakların ilgili dönemlerdeki toplam vadeli satışlara oranlarının ortalamasının değerleme dönemindeki vadeli satışlara uygulanması suretiyle bulunacak Şüpheli alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık teminatı aşan kısım için ayrılır.

Bu hesap amaca uygun olarak bölümlenebilir.

İŞleyişi :

Hesaplanan karşılık tutarı bu hesaba alacak, "654. Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekteŐmemesi halinde, gerçekteŐmeyen kısım "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı" alacağına devredilerek bu hesaba borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsilinin imkansız olduğu kesinleŐtiđi takdirde bu hesaba borç, ilgili hesaba da alacak kaydedilir. GerçekteŐen zararın ayrılan karŐılıklardan fazla olması halinde, ayrılan karşılık kadar bu hesaba borç, zarar fazlası ise "681. Önceki Dönem Gider ve Zararları" hesabına borç, tahsil edilemeyen tutar, ilgili alacak hesabına alacak kaydolunur.

Perakende satış yönteminin uygulanması sonucunda bulunan, dönemin karşılık tutarının o tarihteki Şüpheli alacaklar karşılığı tutarından az olması durumunda, aradaki fark "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na aktarılmak üzere bu hesaba borç yazılır.

Daha önce alacaklardan düŐülen ve bu hesaba borç kaydedilen alacakların tahsili söz konusu olduğu takdirde, oluşlarına göre "671. Önceki Dönem Gelir ve Kârlar" hesabına alınır.

13. DİĞER ALACAKLAR

Bu hesap grubu; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde tahsil edilmesi düşünülen senetli, senetsiz alacaklar ile bu gruba ait şüpheli alacak ve şüpheli alacak karşılığının izlenmesini sağlar. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

130.

131. ORTAKLARDAN ALACAKLAR

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Alacağın doğması halinde hesaba borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

132. İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) iştiraklerinden olan alacaklarını kapsar.

İşleyişi :

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

133. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) bağlı ortaklıklardan olan alacaklarını içerir.

İşleyişi :

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

134.

135. PERSONELDEN ALACAKLAR

İşletmeye dahil personel ve işçinin işletmeye olan çeşitli borçlarını kapsar.

İşleyişi :

Bu hesaba, alacağın doğması halinde borç; tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

136. DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR

Ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

İşletme lehine doğan alacaklar bu hesaba borç; tahsilatlar alacak kaydedilir.

137. DİĞER ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde, bu grupta belirtilen senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlenmesini sağlamak üzere alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarları bu hesapta izlenir.

İşleyişi :

Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba alacak, "652. Reeskont Faiz Giderleri Hesabı"na gider yazılır. İzleyen dönemde bu hesap "642. Faiz Gelirleri Hesabı"na aktarılarak kapatılır.

138. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR

Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz diğer alacakları kapsar.

İşleyişi :

Tahsili şüpheli hale gelen diğer alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak, sağlam alacaklardan çıkarılması sağlanır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

139. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Senetli ve senetsiz şüpheli diğer alacakların tahsil edilememe ihtimalinin kuvvetlenmiş olması halinde, bu tür risklerin giderilmesini sağlamak üzere ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık, teminatı aşan kısım için kullanılır.

İşleyişi :

Hesaplanan karşılık tutarı bu hesaba alacak, "654. Karşılık Giderleri Hesabı"na borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da

tamamen gerçekleşmemesi halinde; gerçekleşmeyen kısım "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na alacak kaydolunarak bu hesaba borç yazılır. şüpheli alacağın tahsilinin imkansız olduğu kesinleştiği takdirde bu hesaba borç, ilgili hesaba da alacak kaydedilir. Gerçekleşen zararın ayrılan karşılıklardan fazla olması halinde, ayrılan karşılık kadar bu hesaba, zarar fazlası ise "681. Önceki Dönem Gider ve Zararları Hesabı"na borç yazılır. Tahsil edilemeyen tutar ise ilgili alacak hesabına alacak kaydolunur.

Daha önce alacaklardan düşülen ve bu hesaba borç kaydedilen alacakların tahsili söz konusu olduğu takdirde, oluşlarına göre "671. Önceki Dönem Gelir ve Kârları Hesabı"na alınır.

14.

15. STOKLAR

Bu grup, işletmenin satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan veya bir yıl içerisinde nakde çevrilebileceği düşünülen varlıklardan oluşur. Faturası gelmemiş stoklar ilgili buldukları kalemin içinde gösterilir. Bu grupta yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir.

150. İLK MADDE VE MALZEME

Üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere işletmede bulundurulan hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Satın alındıkları ya da üretildikleri maliyet bedelleri ile bu hesabın borcuna, üretime verildiğinde, tüketildiğinde, satıldığında veya devredildiğinde ise hesabın alacağına kaydedilir.

151. YARI MAMULLER-ÜRETİM

Henüz tam mamul haline gelmemiş ancak direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Maliyet dönemi sonunda direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleri tutarları kadar bu hesap borçlandırılır. Üretimi tamamlananların maliyet tutarı bu hesabın

alacağı karşılığında ilgili stok hesaplarına aktarılır.

152. MAMULLER

Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamullerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Bu hesap, üretimi tamamlanan mamullerin ambarlara alınmasıyla borçlandırılır. Satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesi ile alacaklandırılır.

153. TİCARİ MALLAR

Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemler bu hesapta yer alır.

İşleyişi :

Satın alınan ticari mallar (emtia) maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedilir.

154.

155.

156.

157. DİĞER STOKLAR

Yukarıdaki stok kalemlerinin hiç birinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemler bu hesap grubunda yer alır.

İşleyişi :

Elde edilen bu stoklar maliyet bedeli ile hesaba borç, satıldığında, devredildiğinde veya kullanıldığında alacak kaydedilir.

158. STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bu hesap, yangın, deprem, su basması gibi doğal afetler ve bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlak, paslanmak, teknolojik gelişmeler ve moda değişiklikleri nedenleriyle stokların fiziki

ve ekonomik değerlerinde önemli azalışların ortaya çıkması veya bunların dışında diğer nedenlerle stokların piyasa fiyatlarında düşmelerin meydana gelmesi dolayısıyla, kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Stok değer düşüklüğü tespit edildiğinde "654. Karşılık Giderleri Hesabı"nın borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir. Karşılık ayrılan stok kaleminin işletme içinde kullanılması ya da satılması halinde; ilgili stok hesabının alacağı ile karşılaştırılarak daha önce ayrılan karşılık "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na aktarılarak kapatılır.

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI

Yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Yapılan ödemeler bu hesaba borç, malın teslimi üzerine alacak kaydedilir.

16.

17.

18. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER

Bu grup, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan, ancak gelecek dönemlere ait olan giderler ile faaliyet dönemine ait olup da kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerden oluşur. Bu grup hesapları aşağıdaki gibidir.

180. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi :

Gelecek aylarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek peşin olarak ödenen giderler, bu hesabın borcuna kaydedilir. Gelecek aylarda bu hesaba alacak verilmek suretiyle ilgili gider hesabına aktarılır.

181. GELİR TAHAKKUKLARI

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak tutarlar ilgili hasılat ve gelir hesapları karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki dönemde, alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık ilgili hesapların borcuna geçirilerek kapatılır.

19. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen bölümlere girmediği için özellikle kendi bölümlerinde, tanımlanmamış olan diğer dönen varlık kalemleri bu grupta yer alır. Bu grupta yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir.

190.

191. İNDİRİLECEK KDV

Her türlü mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen katma değer vergisinin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Mal ve hizmet alımlarında indirilecek katma değer vergisi bu hesaba borç, mevzuat gereği yapılabilecek indirimler ve hesaba yapılan düzeltmeler alacak kaydedilir(1).

192. DİĞER KDV

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gerektiği halde ödenmeyip, fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenen katma değer vergisinin, ertelenenin bir yıl içinde olması halinde kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde, gümrük idareleri tarafından tarh ve tahakkuk ettirilerek ertelenen katma değer vergisi pasifteki ilgili hesabın alacağı mukabili bu hesaba borç kaydedilir.

193. PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR

Mevzuat gereğince peşin ödenen gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonların kayıt ve takip edildiği hesaptır(1) .

İşleyişi :

Mevzuatın belirlediği dönemler itibariyle peşin ödenen gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonlar, bu hesaba borç yazılır. Yıl sonunda tahakkuk edecek gelir veya kurumlar vergisi ile fon karşılıklarından yapılacak olan indirimini teminen "37. Borç ve Gider Karşılıkları" grubunda bulunan "371. Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri Hesabı" borcuna aktarılır. Ancak aktarılacak tutar "370. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesabı"nın tutarından fazla olamaz. Aktarılamayan tutar, dönem sonunda bu hesabın bakiyesi olarak kalır.

194.

195.

196. PERSONEL AVANSLARI

Personele, işletme adına yaptırılacak hizmet ve giderleri karşılamak üzere verilen iş avansları, personel ve işçilere maaş, ücret ve yolluklarına mahsuben önceden ödenen avansların izlendiği hesaptır(1).

İşleyişi :

Yapılan ödemeler bu hesaba borç; nakden iadeler ile istihkaklardan kesilen tutarlar ve tevdi edilen belgeler tutarı alacak kaydedilir.

197. SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI

Sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar noksanlarıyla, tesellüm sırasında ortaya çıkan noksanların geçici olarak kayıt ve izleneceği hesaptır.

İşleyişi:

Noksanlığın ortaya çıkması ile hesaba borç, sorumlularından tahsili veya zarar kaydedilmesi halinde ise alacak kaydedilir.

198. DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR

Bu hesap grubu içerisinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli dönen varlıkların izlendiği hesaptır.

199. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

Yıl sonunda ilgili kesin hesaplarına aktarılması imkanı bulunmayan kasa, stok ve maddi duran varlık sayım noksanları tutarının, sayım fazlaları tutarının üstünde olması halinde fark kadar ayrılacak karşılıkları kapsar.

İşleyişi :

Ayrılan karşılık tutarı bu hesaba alacak "654. Karşılık Giderleri Hesabı"na borç kaydedilir, karşılık nedeninin gerçekleşmesi halinde "197. Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı"karşılığında bu hesaba borç kaydedilir.

2. DURAN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu; bir yıldan veya bir normal faaliyet döneminden daha uzun sürelerle, işletme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılmak amacıyla elde edilen ve ilke olarak bir yılda veya normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülmeven varlıkları kapsar. Duran Varlıklar, Ticari Alacaklar, Diğer Alacaklar, Mali Duran Varlıklar, Maddi Duran Varlıklar, Maddi Olmayan Duran Varlıklar, Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar, Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları ve Diğer Duran Varlıklar olarak bölümlenir.

20.

21.

22. TİCARİ ALACAKLAR

Bu grupta bir yıldan fazla uzun vadeli senetli ve senetsiz ticari alacaklar izlenir. Vadesi bir yılın altına düşenler, dönen varlıklar içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır. Ticari ilişkilerden dolayı ana kuruluş iştirak ve bağılı ortaklıklardan olan alacaklar varsa, bu grupta ki ilgili hesapların ayrıntılarında gösterilir. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

220. ALICILAR

İşletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacakları ifade eder.

221. ALACAK SENETLERİ

İşletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede

bağlanmış alacakları ile diğer her türlü senetli alacakları ifade eder.

222. ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde, senetli alacakların tasarruf değeriyle değerlendirilmesini sağlamak amacı ile alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır. Alacak Senetleri için ayrılan reeskont tutarları, "Alacak Senetleri" hesabının altında bir indirim kalemi olarak gösterilir.

223.

224.

225.

226. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

İşletmede, üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi ve bir akdin karşılığı olarak, geri alınmak üzere verilen, bir yıldan uzun süreli depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlendiği hesaptır.

227.

228.

229. ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Perakende satış yöntemi kullanarak bilanço gününden önceki iki hesap döneminde vadesinde tahsil edilemeyen alacakların ilgili dönemlerdeki toplam vadeli satışlara oranlarının ortalamasının değerlendirilmesinde vadede tahsil edilmiş satışlara uygulanması suretiyle bulunacak şüpheli alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık teminatı aşan kısım için ayrılır. "129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı" gibi çalışır.

23. DİĞER ALACAKLAR

Herhangi bir ticari işleme dayanmadan meydana gelmiş ve bir yıldan uzun sürede tahsil edilmesi düşünülen alacakları kapsar. Vadesi bir yılın altına düşenler dönen varlıklar içerisindeki ilgili hesaplarına aktarılır. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

230. ORTAKLARDAN ALACAKLAR

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer

nedenlerle ortaya çıkan) ortaklardan alacaklı bulunduğu tutarların izlendiği hesaptır.(1)

231. İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR

İşletmenin, esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) iştiraklerinden olan alacaklarını içerir.

232. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR

İşletmenin, esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısı ile (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) bağlı ortaklıklarından olan alacaklarını kapsar.

233.

234.

235. PERSONELDEN ALACAKLAR

İşletme topluluğuna dahil personel ve işçinin, işletmeye olan uzun vadeli çeşitli borçlarını kapsar. Bunlara verilen avanslar bu hesapta izlenmez.

236. DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR

Ticari olmayan ve yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

237. DİĞER ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde, diğer alacaklar grubundaki senetli alacakların değerlenmesini sağlamak amacı ile alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

238.

239. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Senetli ve senetsiz uzun vadeli şüpheli diğer alacakların, tahsil edilememe ihtimali-nin kuvvetlenmiş olması durumunda, bu tür risklerin giderilmesini önlemek üzere ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık teminatı aşan kısım için kullanılır.

Ticari Alacaklar ile Diğer Alacaklar Hesap Gruplarının İşleyişleri :

Yukarıdaki alacak hesaplarının herbirinin tanımı, bölümlenmesi, işleyişi, değerlemesi dönen

varlıklar içerisinde yer alan ilgili alacak hesaplarında olduğu gibidir.

24. MALİ DURAN VARLIKLAR

Uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklar nedeniyle elde tutulan uzun vadeli menkul kıymetlerle veya paraya dönüşme niteliğini kaybetmiş uzun vadeli menkul kıymetler bu grupta izlenir. Ayrıca, diğer bir işletmeye veya bağlı ortaklığa ortak olmak amacıyla edinilen sermaye payları da bu grupta yer alır. Bu grup aşağıdaki hesapları kapsar.

240. BAĞLI MENKUL KIYMETLER

İştiraklerdeki sermaye payları hesabında aranan asgari yüzdeleri taşımadığı için iştirakler hesabında izlenemeyen, ancak uzun vadede elde tutulması amaçlanan hisse senetleri ile hisse senetleri dışında kalan ve uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklarla veya paraya dönüşme niteliği kaybaldığı için elde tutulan menkul kıymetler bu hesapta izlenir.

İşleyişi :

Bu menkul kıymetler elde edildiğinde veya bu gruba devredilmesi gerektiğinde "240. Bağlı Menkul Kıymetler Hesabı"na borç; elden çıkarıldığında bu hesaba alacak kaydedilir.

241. BAĞLI MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bağlı menkul kıymetlerin; borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde yada sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde; ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Dönen varlıklar grubundaki "119. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı"nda açıklanmıştır.

242. İŞTİRAKLER

İşletmenin, doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edindiği hisse senetleri veya ortaklık payları-nın izlendiği hesaptır. İştirakler hesabı, bir ortaklıktaki en fazla % 50 oranında olan sermaye payları veya oy haklarının izlenmesinde kullanılır.

İştirak edilen ortaklıklarda iştirak ilişkisinden bahsedebilmek için sermaye payı dikkate alınmaksızın sahip olunan oy hakkı veya yönetime katılma hakkının en az % 10 oranında bulunması gerekir.

İşleyişi :

İştirak için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda veya hisse senedi edinildiğinde hesaba borç, elden çıkarılmalarında alacak kaydedilir.

243. İŞTİRAKLERE SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

İştiraklerle ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

İştirak için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda "242. İştirakler Hesabı"ı karşılığında bu hesaba alacak, taahhüt yerine getirildikçe de hesaba borç kaydedilir.

244. İŞTİRAKLER SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

İştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Ayrılması kararlaştırılan değer azalma karşılıkları "654. Karşılık Giderleri Hesabı"na gider kaydı suretiyle bu hesaba alacak; kendisine karşılık ayrılmış olan iştirak payı elden çıkartıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde ise "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na gelir kaydı suretiyle hesaba borç kaydedilir.

245. BAĞLI ORTAKLIKLAR

İşletmenin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50 oranından fazla sermaye ya da oy hakkına veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olduğu iştiraklerin sermaye paylarının izlendiği hesaptır. Bağlı ortaklığın sahipliğinin belirlenmesinde yukarıdaki kistaslardan, yönetim çoğunluğunu seçme hakkı, esas alınır.

İşleyişi :

Bağlı ortaklık için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda veya hisse senedi edinildiğinde hesaba borç, ortaklık paylarının elden çıkarılmasıyla alacak kaydedilir.

246. BAĞLI ORTAKLIKLARA SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

Bağlı ortaklıklarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Bağlı ortaklık için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda "245. Bağlı Ortaklıklar Hesabı" karşılığında bu hesaba alacak, taahhüt yerine getirildikçe de hesaba borç kaydedilir.

247. BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bağlı ortaklığa iştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Ayrılması kararlaştırılan değer azalma karşılıkları, "654. Karşılık Giderleri Hesabı"na gider kaydı suretiyle bu hesaba alacak; kendisine karşılık ayrılmış olan bağlı ortaklık sermaye payı elden çıkartıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde ise "644. Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na alacak kaydı suretiyle hesaba borç kaydedilir.

248. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmayan diğer mali duran varlıkların izlendiği hesaptır.

249. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

Diğer mali duran varlıkların değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

25. MADDİ DURAN VARLIKLAR

İşletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlık kalemlerinin ve bunlarla ilgili birikmiş amortismanların izlendiği hesap grubudur. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

250. ARAZİ VE ARSALAR

İşletmeye ait her türlü arazi ve arsaların izlendiği hesaptır.

251. YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ

Herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için; yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, hark, köprü, tünel, bölme, sarnıç, iskele vb. yapıların

izlendiği hesaptır.

252. BİNALAR

Bu hesap işletmenin her türlü binaları ve bunların ayrılmaz parçalarının izlendiği hesaptır.

253. TESİS, MAKİNA VE CİHAZLAR

Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve bu amaçla kullanılan taşıma gereçlerinin (Konveyör, Forklift vb) izlendiği hesaptır. Bu hesap kullanım amaçlarına ve makine çeşitlerine göre bölümlenebilir.

254. TAŞITLAR

İşletme faaliyetlerinde kullanılan tüm taşıtların izlendiği hesaptır. Ulaştırma sektöründe hizmet üretimi amacıyla kullanımda olan tüm taşıt araçları da bu hesapta izlenir. Ancak, ulaştırma sektöründe ana üretimde kullanılan taşıt araçlarının toplam tutarı bilanço dipnotlarında gösterilir.

255. DEMİRBAŞLAR

İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.

256. DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmayan diğer maddi duran varlıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişleri :

Maddi duran varlıklar hesapları satınalma, devir, inşa veya imal bedelleriyle borçlandırılır. Satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise, alacak kaydı ile hesaplardan çıkarılır.

257. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılabilir süre içerisinde hesaben yokedilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi :

Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise hesaba borç, ilgili varlık hesabına da alacak kaydedilir.

258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

İşletmede, yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Yapılmakta olan yatırım projelerine direkt ve endirekt şekilde gelen harcamalar bu hesaba borç; tamamlanan yatırım bedelleri ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilerek, bu hesaba alacak kaydedilir.

259. VERİLEN AVANSLAR

Yurt içinden veya yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin izlendiği hesaptır. Sipariş avansı ile ilgili giderleri de kapsar.

İşleyişi :

Ödeme yapıldığında hesaba borç; sipariş edilen malzeme teslim alındığında ilgili hesabın borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir.

26. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyelerin izlendiği hesap grubudur.

260. HAKLAR

İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve ünvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaları kapsar.

İşleyişi :

Edinilen haklar, maliyet bedelleri ile bu hesaba borç kaydedilir. Yararlanma süreleri içerisinde, yararlanma sürelerinin belli olmaması durumunda, 5 yıllık sürede eşit taksitlerle

itfa olunarak yok edilir.

261. ŞEREFİYE

Bu hesap, bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının (öz varlık) değeri arasındaki olumlu farkların izlenmesinde kullanılır. Şerefiye hesaplanırken rayiç bedelin tespit edilmemesi halinde, net defter değeri esas alınır.

İŞleyişi :

Ödenen Şerefiye bedellerinin tamamı bu hesabın borcuna kaydolunur. Yok edilmeleri amortisman yoluyla 5 yıl içinde eşit taksitlerle yapılır.

262. KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME